

• kroese
RECORDS

Tekst: Inge Wetering • Kroese Records
Fotografie: Duncan de Fey • Silly Sound

“Vrijwillig

innemen”

‘Voluntary Intakes’, het nieuwe album van songwriter **ROOD ADEO** zou zomaar omschreven kunnen worden als een welkome herleving van de schrijfstijl zoals we die gewend zijn van Leonard Cohen of Nick Cave. Maar hier is meer aan de hand. Adeo’s knappe verteltrant, meeslepende composities, en gêneloos stemgeluid, tillen deze plaat zelfs ver boven dat maaiveld uit.

In zeventien verrassende nummers worden op *Voluntary Intakes* de liefde, het verstrijken van de tijd en wat het betekent een mens te zijn bezongen, op een manier die je niet direct op een album uit 2018 verwacht. De vraag die zich dan ook opdringt, is of we met Rood Adeo te maken hebben met de lang verloren kroonprins van een afgezette monarchie, of met de grondlegger van een nieuw tijdperk? Een tijdperk, waarin de innerlijke mens eindelijk weer gevoed mag worden?

Het is een bevreemdende gedachte, dat een nieuw album het gevoel op kan roepen dat je iets gemist hebt. Ik dacht in juni alleen maar: wie is de maker van deze muziek, deze scherpe teksten, zo pijnlijk en zo smerig intelligent?

Rood Adeo dus, waarvan het oeuvre over meer dan twee decennia blijkt te zijn uitgesmeerd. Een songwriter, van wie het samenraapsel van klassiek, blues, jazz en postmoderne stijlen liefdevol in dienst staat van tekst en een uiterst fascinerende stem, maar die na twintig jaar nog steeds een plek mag krijgen om te landen. Of juist niet.

Dit album, *Voluntary Intakes*, is een cakewalk: de afwisseling aan sferen, stijlen en instrumentkeuzen is ronduit overweldigend. De hitsige pomp 'So Loose' ligt mijlenver van het vredige 'The Weight Of Heaven'. Het contrast tussen het desolate 'Don't Do What You Did' en het gloeiende 'Gold Dust' voelt onoverbrugbaar. Maar die

variatie maakt het geheel geen ratjetoe.

Waarmee ik pas vier van de zeventien nummers op de korrel heb genomen. De duetten met Fay Lovsky en Esther Croezen zijn onweerstaanbaar, en voelen aan als klassiekers nog voordat ze van de grond zijn gekomen. 'River Call', 'A Piece Of Love' en 'To Be A Man' komen zo vertrouwd binnen dat het lijkt alsof ik er mee ben opgegroeid.

'Shame Rhymes With Pride' had evengoed de elegie voor prinses Diana kunnen zijn, en 'The Waltzes, The Polkas, And The Sad Songs' die van Leonard Cohen zelf. Zo kan ik nog wel even door gaan.

Dit album voedt je. Van binnen.

Is er aan deze plaat dan niets om over te zeiken? Jawel. Ik neem aanstoot aan het feit dat ik deze songwriter nu pas ontdek. En dat ik me erop betrap dat ik, door dit geluid te willen plaatsen, in zelf verzamelde platitudes verzand. Ergerlijk is ook,

dat dit product niet uit de UK of VS komt, maar domweg uit Nederland. Maar wat me het meest irriteert, is dat al dit misnoegen het album *Voluntary Intakes* zélf niet betreft.

Na een maand intensief draaien en inlezen, bevond ik mij nog steeds in een beroepsdeformatieve spagaat.

Mailen en bellen dus, voor een afspraak met de veroorzaker van deze oncomfortabele houding.

Een gesprek met Rood Adeo is niet in één bloedhete middag te vangen.

Daarom spreken we tweemaal af, bij hetzelfde belegen hotel in het idyllisch groene lintdorp Beek-Ubbergen. Precies het midden tussen zijn huidige woonplaats en zijn geboorteplaats: Nijmegen.

Havanna aan de Waal, de stad van Frank Boeijen. En recenter: de stad van de band De Staat.

Wat leeftijd betreft, kunnen we Rood Adeo (47) ook precies tussen die twee Nijmeegse fenomenen plaatsen. Maar daarmee is iedere

relatie met Gelderland, of zelfs Nederland, dan ook gezegd. Adeo heeft niets Gelders. Of Nederlands. Koetjes en kalfjes komen niet aan bod. Iedere zin of beschrijving is nauwkeurig doordacht en heeft een lading. Rood (voluit Roderik) Adeo is goedlachs, welbespraakt, gevat en, opvallend oprecht, ook in mijn reilen en zeilen geïnteresseerd.

Een vraag die jou eerder is gesteld: waarom ben jij niet veel bekender?

“Dan krijg je ook hetzelfde antwoord: mij hoor je niet klagen. Het stadium waarin ik zit, vind ik prima. Muziek heeft een belangrijke plek in mijn leven. Maar het schrijven van songs is daar slechts een deel van. Dat ene onderdeel hoeft de overhand niet te krijgen. Grote bekendheid zou mijn hele *modus operandi* overhoop gooien.”

Toch breng je werk uit en ga je op een podium staan.

“Dat zie ik eerder als prettige *parts of the job*. Ik heb een publiek nodig, maar er is een verschil tussen werk gerelateerde bekendheid en het je op een oneigenlijke manier in de *picture* werken. Coca Cola is geen *way of life*, ook al proberen ze ons dat al honderd jaar wijs te maken. Ik begrijp de hang naar roem niet. De

wereld staat nou niet echt bekend om haar goedgezindheid naar beroemde mensen, toch? Dat spiegelpaleis wordt even snel weer afgebroken, als het is opgebouwd. En dan te bedenken dat de meeste *celebrities* geheel vrijwillig beroemd zijn, zonder enige verdiensten.”

Ik zag online dat dit album een jaar eerder verwacht werd.

“Vertel mij wat. In 2017 was er genoeg materiaal. Maar door de plotselinge dood van bassist Bas Rietmeijer is de *release* uitgesteld. Mijn kop stond maandenlang ergens anders naar. Ik ben eerst maar eens schetsen die Bas al had ingespeeld, uit gaan werken. Uiteindelijk een goed besluit. Het volgend album is daardoor ook al in een ver stadium.”

Waarom heb je voor een hybride van nieuw én oud werk gekozen?

“Het verleden loopt in de digitale tijd het risico uit elkaar getrokken te worden. Albums die als één concept bedoeld waren, raken door *Spotify* en *Apple Music* snel versnipperd tot losse nummers. Ik vond het daarom belangrijk om een deel van het oudere werk opnieuw vast te leggen op een fysiek album. Tegelijkertijd moesten enkele nieuwe nummers dringend naar buiten.”

Wat zegt de titel 'Voluntary Intakes'?

“De *intakes* kun je opvatten als antoniem van *outtakes* – opnamen die in eerste instantie bewust niet worden uitgebracht, om welke reden dan ook. Aangezien ik deze tracks wel graag wilde uitbrengen, zijn het vrijwillige *intakes*.

“De metafoor ‘vrijwillige inname’ staat voor alles dat we daadwerkelijk vrijwillig consumeren. Niet alleen eten en drinken, zuurstof of drugs, maar ook gedachten, overtuigingen, kunst of relaties. In niet-fysieke zin ligt *inname* heel dicht bij *aanname*. Aannames vormen voor mij vaak thema’s van de songs.”

Waarom?

“Aannames zijn de Lego-stenen van het menselijk bewustzijn. Eindeloos speelplezier voor jong en oud, ook al bouwen we er hypocriete systemen mee. Daarom zijn ze ook niet geschikt voor kinderen onder de drie, wegens verstikkingsgevaar.

“Dat wat we innemen – of aannemen – geeft ons bestaan betekenis. Alles om ons heen, organisch of anorganisch, weigert ‘iets aan te nemen’. Stenen, planten en dieren doen geen aannames. Zij handelen alleen op basis van feitelijkheden, van wat echt werkt en wat niet. De realiteit, zo je wilt.”

“Dat is bij mensen wel anders. Onze hele manier van leven bestaat uit een doolhof aan aannames, gebouwd op de mesthoop van eerdere aannames. Het geloof in een God, een rechtssysteem, of ‘De Universele Rechten van de Mens’ is allemaal gebaseerd op niets dan aannames. Vrijwillige of onvrijwillige aannames, pure fictie. Net als jouw huwelijk, je hypotheek, je arbeids-overeenkomst en je ticket naar een onbekende vakantiebestemming. Waarmee ik niet beweer dat aannames geen doel hebben. Sommige zijn heel nuttig.”

Nuttig? De hele menselijke tragedie komt toch voort uit foute aannames?

“Jawel, maar met de meeste misstanden en conflicten is niets mis. Die zijn hard nodig. Anders zou het een saaie boel worden. Ik zit niet te wachten op een *Brave New World*.

“Wat stelt zo’n hete zomer nou helemaal voor zonder winter? En als jouw relatie nooit eens overhoop ligt, zou ik me maar eens achter de oren krabben. Toen ik *‘the world ain’t flat, but it ain’t right either, that’s the beauty of it all’* schreef, meende ik het ook. Onze rusteloze geesten kunnen niet zonder een licht spanningsveld.”

Ik zie anders wel wat verbeterpunten voor de mens.

“Dan praat je over de zaken, waarin sprake is van machtsmisbruik. Situaties waarin mensen geen keus hebben, waarin aannames voor anderen worden gedaan. Dat is verrot. En precies de reden waarom we het er vaker over moeten hebben. We zijn er allemaal bij gebaat als we in een vroeger stadium beseffen welke aannames we eigenlijk onvrijwillig doen.”

Zoals?

“Heel wat kinderen rennen zich het leplazarus op een voetbalveld, omdat ze pappa willen plezieren. Niet omdat ze de sfeer op het veld nou zo geweldig vinden. Ik denk ook niet dat jihadisten worden ingelijfd onder het mom ‘oude jongens krentenbrood’. Zelfs in Nederland doet de overheid heel wat aannames, die de meerderheid van ons brave burgers zelf niet eens zouden verzinnen. Waarmee die meerderheid in dienst staat van de democratie, in plaats van andersom. Terwijl de democratie op zijn beurt ook maar een aanname is.

“Hoe dan ook, als je erop gaat letten zie je dat de mens nauwelijks echt keus heeft, ongeacht waar je woont. Het verschil tussen een dictatuur en

de quasi-vrije prefab culturen wordt iedere dag kleiner.”

Ik leef liever in een prefab cultuur.

“Heb je op YouTube wel eens een ASMR video bekeken? Dan zie je dat miljoenen mensen eenzaam, passief en doelloos de dag proberen door te komen. De puber in mij zegt: ‘Boeien, moeten ze lekker zelf weten.’ Maar ik beseef dat die zombie-staat-van-zijn helemaal geen keus is. Die is ontstaan door machtsmisbruik van anderen, maar wordt niet als zodanig herkend. In een dictatuur is duidelijker wie wie misbruikt.”

Ik las dat jouw teksten geen politieke lading hebben. Ik krijg nu toch een andere indruk.

“Niet alles rooskleurig zien, verraadt nog geen politieke agenda. Ik heb over alles een mening. Maar daar schiet een ander niks mee op. Voor ieders bestwil bijt ik liever op mijn tong. Behalve op zon- en feestdagen, als al dat zwijgen op kokhalzen begint te lijken.

“Dan wordt me verweten dat ik een misantroop ben. Dat lijkt terecht, maar is een schoolvoorbeeld van een volledig misplaatste aanname. Mijn cynisme komt juist voort uit het belang dat ik hecht aan de menselijkheid.”

Even serieus. Lijd je eronder?

“Sommige dingen komen wel erg hard binnen, terwijl de inname van informatie nauwelijks valt in te dammen. Laat staan de emoties die erdoor boven komen drijven. Een aan- en uitknopje zou *fucking* handig zijn. Maar we dwalen heel ver af.”

Oké. Is in de afgelopen twintig jaar het ambacht van liedschrijven afgegleden?

“Wow, dat vergt een antwoord van een week. Laat ik voorop stellen dat er nog steeds erg mooie muziek gemaakt wordt. Je moet er misschien langer naar zoeken.”

Waarom?

“Heel veel nieuwe muziek drijft in precies dezelfde saus. Als jij het idee hebt dat veel nummers op elkaar lijken, dan heb je gelijk. Net als nieuwe auto's. Om maar een voorbeeld te noemen: Taylor Swift, Katy Perry, Justin Timberlake en een heleboel anderen zingen nummers van Max Martin. Deze grote Zweedse producer flanst met zijn computergestuurd format songs in elkaar volgens een afgebakend procedé. En dat doet hij heel goed, Martin heeft meer nummer één hits op zijn naam staan dan The Beatles. Dat zegt genoeg.”

Kun je iets vertellen over hoe jij songs schrijft?

“Dat kan ik. Maar dat doe ik niet.”

Waarom niet?

“Dat de kok bij je aan tafel komt, wil nog niet zeggen dat-ie je zijn recepten overhandigt. Iedere song heeft een totaal andere receptuur. Anders dan Max Martin, dus. Een onhandige beslissing voor de portemonnee, maar een zegen voor de onderzoekende geest.”

Is de digitale revolutie de dood van de onderzoekende muzikant?

“Nee, totaal niet. Door het web kan de luisteraar zijn eigen voorkeur overal *streamen*. Da's top. En veel computerprogramma's vergroten de creativiteit tijdens het maakproces. Als je buiten de platgestampte *mainstream* blijft, is de muziekwereld nog net zo avontuurlijk als-ie altijd is geweest. Dat geldt trouwens niet alleen voor de muziek.”

Waarvoor nog meer dan?

“Nou, neem één *hot item*: nieuws. In de geldzuchtige jacht op *headlines*, hebben *mainstream* media steeds meer behoefte aan vers bloed. Als dat niet voorhanden is, creëren ze het zelf wel. De meeste olifanten in het nieuws, waren eerst een

doodgewone mug. Er is zoveel opgeklopt nieuws. Nieuw, nieuwer, nieuwst, blijven rollen, blijven voeden.

“Zo is die lul van een Trump toch ook president geworden? Voor de *mainstream* media is Trump niet alleen een kip die gouden eieren legt, het is de kip die ze zelf in elkaar hebben geflanst. *They created a monster*, als dokter Frankenstein. En als zo'n president al uit het niets bij elkaar *gehyped* kan worden, weet ik wel hoe het volgende rek windeieren eruit ziet.”

Is het niet een kwestie van leren omgaan met hypes en nepnieuws?

“Volgens mij is dat al een keer gedaan. Dat liep dat aardig uit de hand. Heel wat mensen hebben geleerd goed om te gaan met het nepnieuws van Joseph Goebbels. Er wordt veel te laconiek over *hypes* gedaan. We mogen ze wel laten uitrazen, maar het tegenvolume moet veel harder. Ook in Europa glijdt de hele bups zo'n kant op als in 1933, Kijk naar Italië en Hongarije. Daar is geen megalomane Duitse rijkskanselier meer voor nodig.”

Waarom is dat te wijten?

“Aan het krankzinnige systeem dat we stilzwijgend in stand houden:

kapitalistisch, militaristisch en betuttelend. Dat is heel negatief voor ons allemaal. Het beïnvloedt onze keuzes op alle terreinen: financiën, werk, milieu, onderwijs, gezondheid, media, kunst, noem maar op. Het leidt ons steeds meer af van de belangrijke zaken.”

Welke zijn dat?

“Catastrofale vernietiging van milieu, overbevolking, een criminele welvaartsverdeling en dogmatische geloofsbelijdenis. Als we die vier koppijdiossiers nou eens afsluiten, komen we nog eens ergens. Ondertussen dwalen we nog steeds erg af.”

Misschien wel. Maar dit negatieve systeem beïnvloedt jou en je werk toch ook?

“Jawel. Maar ik zal nooit een protestzanger worden. Ik heb wel wat nummers geschreven waarin koppijdiossiers worden aangekaart, maar ik licht liever de menselijke kant uit. Een thema als ‘hebzucht’ is een ménselijk aspect, geen construct van een verrot en tijdelijk systeem. Net zo min als religie of lust dat zijn. Daarom wil ik die ook niet benaderen vanuit de waan van de dag. De waan van de dag is maar een tijdelijk kostuum. Ik zing liever

over waarom de keizer in z’n blote reet over straat loopt.”

Zie jij nog hoop voor de mensheid?

“Ja, *liebe überwindet alles*. De mens is op z’n best als-ie niet dieper kan zinken. Pas dan wordt er een beroep gedaan op collectieve potentie en veerkracht. Stel je toch voor dat we eerst dat zware rooster over de put slepen, voordat alle kalveren verdronken zijn? Infantiel, maar het is zo. De vraag is of we nog dieper kunnen zinken. Moeten we eerst allemaal krankzinnig worden?”

‘It’s no measure of health being well-adjusted to a profoundly sick society’, zei Krishnamurti. Waarmee hij de tragedie van de enkeling goed aanstipt. De sujetten die zich verzetten tegen onvrijwillige aannames, die keuzevrijheid nodig hebben. De vraag is of er over vijftig jaar nog genoeg van dat soort sujetten rondlopen. Moet Huxley’s *1984* worden omgedoopt tot *2084*?”

Hoe moeten we ons volgens jou tot keuzevrijheid en ‘vrijwillige innames’ verhouden?

“Hóe je je er toe verhoud is niet zo interessant. Óf je je er toe verhoud, lijkt me belangrijker. Zelf ben ik er iedere dag meer bewust van dat veel aannames onnodig zijn en

overboord kunnen. Da’s voor mij een stap in de goede richting en levert geestelijke vrijheid op. In de vorm van tijd en levenslust. *Geven en vergeven* zal uiteindelijk het enige zijn dat overblijft. De rest bestaat uit foute aannames. Geen nieuw besef, maar wel één dat een schoonmaakbeurt verdient.”

Bereiken we dat stadium ooit?

“Dat denk ik dus wel. Het lijkt alsof de evolutie, de geschiedenis, ons altijd al in die richting stuwt. Als er al een hoger plan is, dan moet het dat zijn. Als individu hoef je alleen maar een beetje mee te werken aan dat plan.”

Hoe werk je mee?

“Door ballast weg mieteren. Overbodige aannames en gewoonten overboord te kiepen. Door uit te komen voor zwakheden, schaamte los te laten. Steeds een hoger perspectief te zoeken, waardoor je niet tegen ouwe futiliteiten aan zit te staren. Geld en werk zo in te richten dat anderen of het milieu niet tot last zijn. Zorgen dat er ruimte overblijft om je te vervelen, waardoor je tijd overhoudt om te kunnen reageren op behoeften van anderen. Eigenlijk dat wat planten en dieren altijd doen, maar dan met zelfreflectie. Concreet? *Cancel* je trip

naar Bali, leg een natuurtuin aan en zet een boom op met mensen die je niet kent. De rest wijst zich vanzelf wel.”

Is het schrijven van songs ook een gewoonte die overboord moet?

“Haha, vast en zeker. Gelukkig heb ik al meerdere doelen voor ogen voor als het zover is. “Vul je dagen met gehakt en cactussen water geven”, zong Van 't Groenewoud. Goeie opties, maar ik heb andere dingen voor ogen.

“Wil jij een biertje? De dag is nou toch al stuk.” • (IW)

ROOD ADEO *Voluntary Intakes*
Kroese Records (KRCD020)

